

Lausunto Keski-Suomen maakuntakaava 2040 viranomaisehdotuksesta

Kuymltk 17.05.2023 § 46
113/10.02.00/2023

Valmistelija

kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä, p. 040 630 4035

Keski-Suomen liitto 31.3.2023

Lausuntopyynnö Keski-Suomen maakuntakaava 2040 - viranomaisehdotus

”Keski-Suomen liitossa valmisteilla oleva Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

Käynnissä oleva maakuntakaavan päivitystyö koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta. Keski-Suomen liitto pyytää maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 13 §:n mukaisesti mahdollista lausuntoanne ns. viranomaisehdotuksesta 12.5.2023 mennessä. Kuulemisen jälkeen järjestettävä lakisääteinen ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRA 11 §) pidetään 14.6.2023 klo 12–14. Viranomaistahoille lähetetään kutsu neuvotteluun lähempänä ajankohtaa.

Maakuntakaava 2040 viranomaisehdotus ja ehdotusvaiheen tausta-aineisto ovat nähtävillä liiton verkkosivuilla osoitteessa:

<https://keskisuomi.fi/maakuntakaava2040>

Mikäli ehdotusvaiheen aineistosta haluaa saada tarkempaa esittelyä, pyydämme olemaan yhteydessä Keski-Suomen liittoon.

Lausunto pyydetään lähettämään kirjallisena viimeistään 12.5.2023 mennessä Keski-Suomen liiton kirjaamoon osoitteeseen:

kirjaamo@keskisuomi.fi ”

Lausunnon antamiseen on pyydetty ja myönnetty lisäaikaa 23.5.2023 saakka.

Maakuntakaava 2040 ehdotuksen kaavaselostuksessa on todettu kaavoituksen lähtökohdista muun muassa seuraavaa:

”Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 muutetaan tai täydennetään kokonaisuutta seudullisesti merkittävän tuulivoiman ja liikenteen osalta. Lisäksi tarkastellaan hyvinvoinnin aluerakenteen elementtejä. Muilta osin voimassa oleva Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Maakuntakaavaa 2040 tulee siis tarkastella osana voimassa olevan maakuntakaavan muodostamaa kokonaisuutta.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 laadinta pohjautuu vahvasti Keski-Suomen strategiaan 2025–2050 ja siinä tehtyihin valintoihin. Me keskisuomalaiset näemme luonnon elintärkeän voiman ja arvostamme sitä pienimmästä eliöstä aina koko maapalloon. Maailma tarvitsee radikaalejakin toimia hyvinvoinnin ja elämänlaadun turvaamiseksi pienemmillä resursseilla. Keski-Suomella on tilaisuus ottaa paikka, jossa eletään jo uutta maailmaa. Paikka, jossa toiminta on sekä paikallisesti että globaalisti vastuullista ja kestävä.

Tuulivoimaloiden teknologisen kehittymisen ja kokonaiskorkeuksien kasvamisen myötä Keski-Suomi näyttäytyy tuulivoimalle potentiaalisena alueena. Tavoitteemme vähentää määrätietoisesti kasvihuonekaasupäästöjäamme kannustaa ja velvoittaa meitä tarkastelemaan Keski-Suomen olosuhteisiin sopivaa ja kestäväää tapaa tuottaa tuulivoimaa. Samaan aikaan meidän tulee huolehtia myös metsistämme ja luontomme monimuotoisuudesta.

Keskisuomalaiseen metsään kuuluu globaalius ja sieltä saa vaikka mitä. Esimerkiksi tekstiilikuitua kestävän vaatetuksen huipulle ja taidokkaimmat tuotteet rakentamiseen. Tiedämme myös, että raaka-aineiden arvo kasvaa kiertäessään. Tämän vuoksi huolellinen yhteensovittaminen on tarpeen.

Luonnon sylissä, saunan kotimaakuntana meille on luontevaa rauha ja tasapainoisuus. Me laitamme tarmomme hyvinvoinnin, liikunnan ja terveyden edistämiseen. Tuulivoimakysymysten yhteydessä ja rinnalla meille avautuu mahdollisuus pohtia myös maakuntakaavaan liittyviä hyvinvoinnin aluerakenteellisia tekijöitä. Hyvinvoinnin aluerakenne kytkeytyy keskeisesti matkailun ja virkistykseen aluerakenteeseen ja reitistöihin. Sitä tukevat matkailun ja virkistykseen, kulttuuriympäristön vetovoima-alueet ja asumisen ja vapaa-ajan asumisen vetovoima-alueet sekä osana vetovoimatekijöitä selvitettyt hiljaiset alueet. Keski-Suomessa on selvitetty myös luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä painopistealueita, metsätalouden kokonaiskestävyyden entistä parempaa huomioon ottamista sekä metsien monimuotoisuuden tulevaa kehityskuvaa. Luontoympäristö on keskeinen hyvinvointiin liittyvä pitovoimatekijä.

Me keskisuomalaiset olemme keskellä: voimme nähdä parhaiten joka suuntaan. Me voimme tulla ja mennä. Näköalapaikastamme metsien ja järvien keskellä luomme turvallisen taskun, joka vetää puoleensa: haluamme olla maailman osaajien ja bittien keskipisteessä. Keski-Suomen liikenteellinen saavutettavuus ja sen kehittäminen ovat maakunnan elinvoiman perusta. Kaavaprosessin aikana tarkastellaan strategisen liikenneverkon alueidenkäytölliset päivitys- ja muutostarpeet vastaamaan maakunnan liikennejärjestelmän tavoitteita. Tavoitteena on toimiva arki ja sujuvat yhteydet meille ja maailmalle.”

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 viranomais ehdotuksen sisältö Toivakan kunnan osalta

Kaavaehdotuksessa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys uusiutuvasta energiasta

Uusiutuva energia

Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.

Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.

Tuulivoima

Kaavaehdotus sisältää uusina aluevarauksina ehdotukset tuulivoimatuotantoon soveltuvista alueista (kaavamerkintä tv).

Kaavaehdotuksessa ei ole osoitettu uusia tuulivoimatuotannon alueita

Toivakan kunnan alueelle tai kunnanrajan lähialueille niin, että rakentamisella olisi maisemallisia, melu- tai muita välittömiä vaikutuksia Toivakan kunnan alueelle. Lähin ehdotettu uusi tuulivoimatuotantoalue on Joutsan kunnan alueella sijaitseva Höystösensuo.

Liikenne

Kaavaehdotus sisältää uusia moottori- tai moottoriliikennetie varauksia (kaavamerkintä mo), valtateiden ohjeellisia varauksia, uusia seututievarauksia sekä kansainvälisen pyöräilyreitit yhteyden ohjeellisenä merkintänä (eurooppalainen EuroVelo 11-reitti).

Maakuntakaavan viranomaisehdotus ei sisällä uusia edellä mainittuja liikenneväylien suunnitelmia Toivakan kunnan alueelle. Lähin uusi liikenneväylän kehittämiskohde on VT9 Kanavuori – Lievestuore moottori- tai moottoriliikennetien varaus.

Esittelijä	Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä
Päätösehdotus	Kuntaympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle lausuntona Keski-Suomen maakuntakaava 2040 viranomaisehdotuksesta seuraavaa. Maakuntakaavan ehdotus sisältää uusia aluevarauksia tuulivoimatuotannolle. Tuulivoimatuotantoalueiden rakentamisesta ei aiheudu välittömiä vaikutuksia Toivakan kunnan alueelle, joten Toivakan kunnalla ei ole näiden alueiden sijoittumiseen täten lausuttavaa. Uuden moottori- tai moottoriliikennetien suunnitelma VT9 Kavavuori-Lievestuore toteutuminen edesauttaa myös Toivakan kunnan saavutettavuutta ja palvelee täten myös toivakkalaisia asukkaita ja elinkeinoelämää. Hanketta pidetään kannatettavana. Muilta osin Toivakan kunnalla ei ole Keski-Suomen maakuntakaava 2040 viranomaisehdotuksesta lausuttavaa tai huomauttamista.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.